

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W

VOOR De gemeenteraad

CC

DATUM 6 november 2018

ONDERWERP Rapportage 'Van opvang en beschermd wonen naar gewoon thuis'

Geachte leden van de gemeenteraad,

Graag bieden wij u de rapportage 'Van opvang en beschermd wonen naar gewoon thuis' aan. Het rapport biedt op een zeer toegankelijke wijze inzicht in ervaringsverhalen van bijna 70 inwoners uit de regio Midden-Holland die momenteel verblijven in de maatschappelijke opvang, de vrouwenopvang, de jongerenopvang, het beschermd wonen of die met Gewoon Thuis (weer) zelfstandig wonen in de wijk. Het onderzoek is in opdracht van centrumgemeente Gouda uitgevoerd door bureau EEVAA en wordt tegelijkertijd aangeboden aan alle gemeenteraden en adviesraden in de regio.

Als college zijn we trots op de 'Gewoon Thuis beweging' waarvoor u met het Regionaal kader 'maatschappelijke zorg' in 2016 de kaders heeft vastgesteld. Gewoon Thuis stelt mensen in staat (weer) zelfstandig te wonen in plaats van op een locatie voor beschermd wonen. We zijn trots omdat we Gewoon Thuis vanaf dag één opgebouwd hebben samen met cliënten. Het laten uitvoeren van een kwalitatief onderzoek - zodat we nog méér cliënten een stem kunnen geven in deze beweging - hoort daar als vanzelfsprekend bij. Er is bewust gekozen om ook cliënten uit de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang bij dit onderzoek te betrekken. De druk op de opvangvoorzieningen in de regio blijft onverminderd groot. Daarom willen we nagaan of en hoe we de Gewoon Thuis aanpak kunnen inzetten om te voorkomen dat inwoners uit de regio in de opvang terecht komen, dan wel sneller vanuit de opvang weer zelfstandig kunnen gaan wonen.

Nieuwe inzichten

Het rapport biedt veel nieuwe inzichten. De bewoners die met Gewoon Thuis zelfstandig wonen, zijn blij met de stap die ze gemaakt hebben, met de woning waar ze nu wonen en de begeleiding die hen bij dat proces naar (weer) zelfstandig wonen wordt geboden. Dat traject wordt echt als maatwerk ervaren. Gewoon thuis is nog volop in ontwikkeling. Het rapport biedt concrete handvatten om onze werkwijze verder door te ontwikkelen.

Aandachtspunten en voorgenomen acties

Als gemeente faciliteren we de Gewoon Thuis beweging. Zo wordt voor Gewoon Thuis jaarlijks een innovatiefonds ter beschikking gesteld, bekostigd uit het budget beschermd wonen. De aandachtspunten uit dit onderzoek worden meegenomen in de nog op te stellen innovatieregeling voor 2019 mee door de gemeente Gouda. In contractmanagement en subsidiegesprekken zal de komende periode ook speciale aandacht gevraagd worden voor de aandachtspunten en aanbevelingen uit dit rapport.

1 gezin, 1 plan is nog niet altijd de (ervaren) praktijk. Vooral de aansluiting van de GGZ bij Gewoon Thuis wordt nog gemist. De cliënten zouden graag zien dat er één Gewoon Thuis team komt waar ook de GGZ en het sociaal team in participeert.

De Gewoon Thuis partners zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van Gewoon Thuis. Zij stellen hiervoor jaarlijks een plan van aanpak op. We vragen Kwintes, Leger des Heils en Eleos om de aanbevelingen uit het rapport op te nemen in het plan voor 2019. Er zal op worden toegezien dat de samenwerking en informatie uitwisseling tussen de Gewoon Thuis partners hierin een prominente plek heeft. De aansluiting met de GGZ is essentieel, maar gaat nog niet vanzelf. We gaan met zorgverzekeraars VGZ en Zorg en Zekerheid in gesprek over hoe we ervoor kunnen zorgen dat de ambulantisering van de GGZ en Gewoon Thuis geen aparte bewegingen meer zijn. Goede voorbeelden uit andere regio's, zoals de GGZ wijkteams in de regio Utrecht, nemen we ter overweging mee.

De praktijk van ongeplande zorg voldoet nog niet aan de verwachtingen van onze cliënten. Er is behoefte aan méér contact, vooral ook gedurende de nacht. In een sector die te kampen heeft met een structureel personeelstekort, is het belangrijk dat we zo efficiënt mogelijk gebruik maken van de capaciteit die op die

momenten wel beschikbaar is. Hierover worden inmiddels gesprekken gevoerd met Vierstroom Veilig Thuis. Ook technologische innovaties kunnen bijdragen aan een gevoel van bescherming aan huis. In 2019 gaan we dit binnen Gewoon Thuis nader verkennen.

Cliënten geven aan dat er te weinig terugvalopties zijn in onze regio voor als het thuis even niet goed gaat. Kwintes, Leger des Heils en GGZ Rivierduinen zijn inmiddels verkennende gesprekken gestart over het realiseren van een aantal GGZ crisisbedden op beschermd wonen locaties.

De huidige dagbesteding wordt niet door iedereen als passend ervaren. Er is behoefte aan méér ondersteuning bij het opbouwen van een eigen sociaal netwerk. Niet iedereen vindt aansluiting in de wijk. De aanbeveling om een maatjesproject te starten dat Gewoon Thuis cliënten met cliënten uit het beschermd wonen verbindt, nemen we ter harte. Het kan cliënten geruststellen en draagt ook bij aan het sociaal contact waar zo'n behoefte aan is.

Voor veel cliënten in het beschermd wonen is de drempel om zelfstandig te gaan wonen, groot. Ook de jongeren ervaren een grote drempel om zelfstandig te gaan wonen. Het onderzoek laat zien hoe belangrijk het is dat er ruimte is om zelf de richting en het tempo te bepalen en onderstreept het belang van maatwerkondersteuning hierbij. Deze kernelementen zullen we behouden in de Gewoon Thuis aanpak.

Voor cliënten in de opvang kan het traject naar (weer) een eigen woonplek, niet snel genoeg gaan. Hun ervaringsverhalen benadrukken nog weer eens het belang van vroegsignalering en preventie, maar laat ook zien hoe ingewikkeld dat is omdat er pas hulp gevraagd wordt als het al te laat is. In de komende periode zal extra worden ingezet op het voorkomen van huisuitzettingen. Dit doen we samen met belangrijke ketenpartners zoals de woningcorporaties en energieleveranciers. Ook zullen de huidige afspraken met woningcorporaties over 'een tweede kans' voor problematische huurders opnieuw tegen het licht worden gehouden. Voor 2019 verkennen we de mogelijkheden om op kleine schaal te gaan experimenteren in de regio met housing first. We kunnen hiervoor gebruik maken van de ervaringen met en faciliteiten voor Gewoon Thuis in de regio.

Als men toch in de opvang terecht komt, moet er voldoende aandacht zijn voor een op maat gemaakt uitstroomtraject. Die ervaring is er nu niet altijd. Hierover gaan we met de betreffende organisaties in gesprek.

De groepsdynamiek in de opvang wordt niet als positief ervaren. Voor de vrouwenopvang wordt dit binnen afzienbare tijd opgelost, omdat er in het voorjaar van 2020 verhuisd gaat worden naar een nieuwe locatie waar men minder aangewezen is op gezamenlijke ruimtes. Met het Leger des Heils gaan we verkennen wat de mogelijkheden zijn om binnen het Kompas de doelgroepen beter te scheiden.

Cliënten in de opvang ervaren veel drempels om een nieuwe woning te krijgen. Sinds 2016 beschikken we in de regio over een regionale contingent regeling voor kwetsbare doelgroepen. De procedure is voor iedereen die daar gebruik van wil maken hetzelfde. In de toewijzing van woningen uit dit contingent, merken we dat sommige cliënten lastig aan een nieuwe woning kunnen komen. Dat zijn bijvoorbeeld jongvolwassenen. Het aanbod aan passende woonruimte in de regio voor hen is heel beperkt. Dit bleek ook uit het onderzoek van RIGO over de uitstroombmogelijkheden in onze regio. In dat rapport werd geconcludeerd dat er tenminste 80 extra beschutte woonplekken in de regio nodig zijn. In het onderzoeksrapport wordt ook stilgestaan bij het vervolg. Als Midden-Holland gemeenten anticiperen we met Gewoon Thuis vergaand op de veranderingen vanaf (waarschijnlijk) 2021 als het budget voor beschermd wonen en de maatschappelijke opvang wordt verdeeld over alle gemeenten. Gezien dit vooruitzicht ligt het voor de hand om in 2020 opnieuw een breed kwalitatief onderzoek te doen, zodat we een goed beeld hebben van de gezamenlijke opgave die dan voor ons ligt.

Via deze weg willen we alle cliënten bedanken voor hun ervaringsverhalen. Samen werken we aan een Gewoon Thuis voor iedereen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris,

mw. mr. M. Plantinga

mr. R.S. Cazemier

